

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 1. november 2012 truffet vedtak i

Sak nr: 57/12 (arkivnr: 201200560-20) og
64/12 (arkivnr: 201200606-19)

Saken gjelder: Klage fra A (sak 57/12) og klage fra B (sak 64/12) på
sorenskriver C ved X tingrett.

Utvalgsmemberer: Unni Sandbukt (leder)
Randi Grøndalen
Jeppe Normann
Svein J. Magnussen
Björg Tørresdal

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentleglova § 3.

Vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning forholdende kunne danne grunnlag for anke.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver C.

Innledning:

Sak 57/12: Ved brev av 9. juni 2012 har A inngitt klage på sorenskriver C ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er supplert ved brev av 2. juli, 31. juli og 5. september 2012.

Sak 64/12: Ved brev av 6. juli 2012 har B inngitt klage på sorenskriver C. Klagen gjelder innklagedes opptreden m.v. i anledning samme sakskompleks som i klagesak 57/12. Klagen er supplert ved brev av 5. september, 27. september og 30. september 2012.

Klagene er etter dette undergitt felles behandling. De er forelagt sorenskriver C som ved brev av 27. september 2012 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra begge prosessfullmektigene i saken, samt fra en ikke-profesjonell aktør.

Utvalget har mottatt etterfølgende skriv innkommet 30. oktober 2012 fra D. Dette dokumentet er ikke vurdert av utvalget fordi saksforberedelsen anses avsluttet, jf. utvalgets brev av 12. oktober 2012.

Saksfremstilling:

Den 16. – 17. april 2012 ble det avholdt hovedforhandling i X tingrett. Sakens parter var B og E. Innklagede var dommer i saken, og administrerte hovedforhandlingen.

Klager i sak 57/12 – A – har i hovedsak vist til følgende:

Klager var ikke til stede i retten, men har fått informasjon fra daværende styreleder i B, D. Klager hadde en viss tilknytning til de bakenforliggende forhold som den aktuelle saken bygget på, for svært mange år siden.

Under hovedforhandlingen trakk innklagede inn og ga negative karakteristikk overfor to ikke tilstedeværende personer, F og klager. Dommeren kom med en del totalt utenforliggende, nedlatende og grovt sjikanerende bemerkninger. Disse bemerkninger står i stil med de holdninger innklagede tidligere har vist overfor klager i en årrekke.

Klager har videre fått opplyst at fremdriften under saken en rekke ganger ble forsinket ved ulike slags digresjoner og uttalelser fra innklagede. Blant annet begynte innklagede å angripe D for å ha samarbeidet med klager. Fra innklagedes side var det tydelig underforstått at ingen seriøse personer vil ha noe å gjøre med klager. Det er videre all mulig grunn til å tro at utfallet i saken er preget av innklagedes personlige motvilje og antipatier overfor D og klager. Hva gjelder innklagedes nedlatende omtale i retten vises også til Bs klage.

Klager i sak 64/12 – B – har i hovedsak vist til følgende:

Under saksforberedelsen snakket D med innklagede på telefonen. Sistnevnte ga D grov kjeft, og D fikk beskjed om ikke på ny å ta kontakt med dommerfullmektigen som tidligere hadde foretatt saksforberedelsen. Innklagede var videre uforberedt. Frem til hovedforhandling tok til 16. april 2012 viste det seg at innklagede ikke hadde brukt tiden til å sette seg inn i saksdokumentene.

Innklagede har ikke forholdt seg til sakens faktum under hovedforhandlingen. Innklagede har i avgjørelsen gjengitt forklaringen til motpartens styreleder, som har avgitt falsk forklaring. Mot bedre vitende har innklagede skrevet omtrent hele denne forklaringen. Tilsvarende gjelder også uriktige forklaringer gitt av vitner i saken.

Innklagede, som er en erfaren dommer, har i denne saken sett bort fra klarlagte fakta for alvorlig å kunne skade D og B som part. D la eksempelvis frem et større antall fotografier knyttet til en detaljert partsforklaring for å utelukke at noen skulle forsøke seg med bevisste usannheter. D avga en sannferdig partsforklaring. Et av vitnene i saken, G, ga en grovt nedsettende og positivt uriktig fremstilling. D forsøkte gjentatte ganger å komme til ordet for å tilbakevise dette, uten at innklagede tillot det. Innklagede unnlot å stille nødvendige spørsmål og la i stedet ukritisk til grunn de usannheter som ble fremstilt. Dommen i saken er preget av usanne vitneforklaringer. Innklagede har ikke lagt vekt på at motparten har forklart seg i strid med objektive fakta som blant annet klare fotobevis.

Det har i lengre tid vært et meget anstrengt forhold mellom innklagede og D. I retten ble D, Bs daværende styreleder, ikke gitt anledning til å komme med tilleggskommentarer slik D hadde tatt forbehold om. Innklagede nedverdiget D ved å fremsette grunnløse og uverdige krenkelser. Innklagede trakk inn nedlatende kommentarer som tok sikte på å kritisere D for angivelig å skulle ha samarbeidet med blant annet A. Innklagede brukte tiden i retten til å koble sammen sine personangrep på blant annet A, som innklagede tilsynelatende hadde særlig meget imot. Innklagede fremsatte til stadighet uriktige og nedsettende / ærekrenkende uttalelser, som ble opplevet som planlagt. Innklagede hadde en klar og forhåndsinn tatt holdning i saken overfor B.

Innklagede – sorenskriver C – har i hovedsak vist til følgende:

Klagen fra B må avvises da den gjelder forhold som kan overprøves med rettsmidler, og da klagen er åpenbart ubegrunnet. Dette gjelder også klagen fra A, som for øvrig heller ikke var til stede i retten og som derfor ikke var direkte berørt av de påklagede forhold.

Det er helt ukjent for innklagede at det foreligger et motsetningsforhold mellom innklagede og D. Det er videre ikke korrekt at innklagede skal ha "kjeftet" ut D i en telefonsamtale 2. mars 2012. Dommerfullmektigen som hadde saksforberedelsen ga uttrykk for at D var ubehagelig i telefonen. Innklagede måtte på kort varsel overta saken og ta hovedforhandlingen dels som følge av dette. Saken fremsto også som helt uoversiktlig.

Det er ikke korrekt at innklagede skal ha sjikanert en tredjeperson, F, under hovedforhandlingen. Navnet til F var fremme for å bestemme lokalisasjonen av det aktuelle hyttefeltet. Det er heller ikke korrekt at innklagede kan klandres for at det ikke ble avholdt befaring, da begge parter oppunder hovedforhandling meddelte at dette ikke ble aktuelt.

Det vises videre til at Bs advokat i nærværende sak, H, etter at dom falt har tvistet med B i anledning prosessfullmektigens salærkrav, hvilket har skjedd også tidligere for en annen advokat som B hadde engasjert.

Innklagede viser videre til at B ved A har utferdiget forliksklage mot J og G, som begge avga vitneforklaring i aktuelle sak. Det er krevd erstatning for tap som er påført B fordi de ovennevnte skal ha avgitt falsk forklaring under hovedforhandlingen.

Innklagede oppfatter at D og As intensjon er å søke å diskreditere innklagede, hvilket skjedde i august 2012 da innklagede utførte et sidegjøremål som dommer.

A tar etter innklagedes syn i bruk helt utilbørlige metoder. Anklagene er helt grunnløse. Klagene må derfor avvises.

Prosessfullmektig – K – har i hovedsak vist til følgende:

Klagen er grunnløs og må avvises. Bs motpart i saken forklarte seg ikke falskt. Heller ikke vitnene i saken gjorde dette. D fikk anledning til partsforklaring.

Det er ikke undertegnede oppfatning at innklagede nedverdiget D. Innklagede ble oppfattet som saklig og seriøs. Innklagede var etter undertegnede oppfatning kjent med hvem saksøker var. Innklagede tok seg imidlertid tid, var ikke forutinntatt, vurderte bevisene riktig, og skrev en grundig dom.

Undertegnede registrerte videre ikke at innklagede kom med utenforliggende og nedsettende bemerkninger om verken F eller A. Undertegnede oppfattet heller ikke at innklagede kom med nedlatende kommentarer mot D.

Prosessfullmektig – H – har i hovedsak vist til følgende:

Han stiller seg uforstående til det som anføres i klagen fra A. Han hørte ikke noe fra innklagede som ble oppfattet som nedlatende eller sjikanerende. Innklagede fremsto som balansert og nyansert, og uten sterk antipati mot A. Innklagede satte seg grundig inn i saken og lyttet like interessert til hva undertegnede som Bs prosessfullmektig anførte, som motparten. Saken ble avgjort på grunnlag av selve saken. Hensett til det store antall saker B hadde anlagt og tapt, ville enhver dommer lett kunne få en oppfatning av at B brukte rettssystemet på en uheldig måte.

Saken hadde lenge vært presentert usystematisk av B, før undertegnede kort tid før hovedforhandling påtok seg prosessoppdraget. Beskyldningene i Bs klage mot innklagede er uriktige. Klagene tolkes som en del av et mønster hvor A og B bruker rettsapparatet og andre tilgjengelige fora til å hindre rett og fremme urett.

Ikke-profesjonell aktør – partsrepresentant for B D – har i hovedsak vist til følgende:

Straks før retten ble satt ble det fra motparten fremlagt fullmakt som B ikke på forhånd var kjent med. Det ble protestert mot dette, og vist til at fullmakten var ulovlig, uten at innklagede en gang forsøkte å ta tak i dette.

Ved hovedforhandlingens start innrømmet innklagede ikke å ha tatt seg tid til å sette seg inn i den omfattende dokumentasjon som forelå fra B. Etter kort tid kom innklagede med sjikanerende og ærekrenkende uttalelser om A og F.

Det ble avgitt uriktige parts- og vitneforklaringer som ble oppfattet som samkjørte for å ødelegge for B. Innklagede var ikke villig til å la undertegnede eller Bs prosessfullmektig få kommentere de usanne fremstillingene under saken. I dommen gjenga innklagede de uriktige forklaringene, som ble avgitt mot klare bevis i sakens dokumenter.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, men ingen av dem har bedt om å få avgi forklaring, jf. domstoloven § 238 annet ledd. Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge noen av partene å forklare seg for utvalget.

1. Klagerett

Det er en forutsetning for å få en klage behandlet at klager har klagerett i henhold til domstoloven § 237. I tillegg til sakens parter, advokater, vitner m.v., har også andre som er direkte berørt av en dommers opptreden rett til å klage forholdet inn for Tilsynsutvalget, jf. domstoloven § 237 første ledd.

A er påstått omtalt i saken. Basert på disse pretensjoner anser Tilsynsutvalget han direkte berørt og anses å ha klagerett.

2. Spørsmål om avvisning av deler av klagene

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, hvor det er bestemt at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning. Dette gjelder for eksempel innsigelser mot dommerens beslutninger i forbindelse med saksbehandlingen, prosessledelsen eller innvendinger mot selve rettsavgjørelsen. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Klagerne har anført at retten har lagt til grunn ved sin bevisvurdering vitneforklaringer m.m. som han måtte vite var usanne. Videre at det er fremlagt dokumentbevis som måtte medføre at dommeren skulle ha kommet til et annet resultat

Dette er et forhold som kan brukes som ankegrunn og som utvalget derved ikke kan vurdere. Klagene avvises i den utstrekning den gjelder rettens bevisvurdering.

3. Realitetsbehandling

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

Klagerne har anført at sorenskriver C under hovedforhandlingen har uttalt seg sterkt nedlatende om personene A, F og D. Videre er det påstått av D, at C i en telefonsamtale forut for hovedforhandlingen, har skjelt han ut.

Dette er forhold som utvalget kan vurdere.

Utvalget har innhentet uttalelse fra prosessfullmektigene som representerte partene under hovedforhandlingene. Ingen av prosessfullmektigene kjenner seg igjen i den måte sorenskriverens opptreden blir beskrevet. Tvert i mot gir begge uttrykk for at sorenskriver C har opptrådt korrekt og gitt partene anledning til å fremføre sine synspunkter. Ingen av prosessfullmektigene gir uttrykk for at det skal ha vært uttalt nedlatende bemerkninger om de som var til stede under hovedforhandlingen, ei heller andre navngitte personer med relasjoner inn mot partene.

Påstanden om uhøflig opptreden i en telefonsamtale er imøtegått av C. Det foreligger ingen andre som har overhørt eller på annen måte kan underbygge de fremsatte påstandene.

Tilsynsutvalget kan etter dette ikke se at slike forhold som er anført er sannsynliggjort. Det er derved ikke grunnlag for å konkludere med at sorenskriver C har opptrådt i strid med god dommerskikk.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning forholdene kunne danne grunnlag for anke.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor sorenskriver C.